

BRIAN ENO LIGHTFORMS / SOUNDFORMS

13.06 – 01.10.2017

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

SANTAMÒNICA

Les formes de llum i de so del títol d'aquesta exposició són formes en moviment. No són l'arquitectura harmònica de la forma musical, ni la construcció cromàtica i de línies de la forma pictòrica. Són figures entrevistes fugaçment, com una cara que ens mira, un instant, al carrer. Formes que la imaginació i la memòria copsen amb més nitidesa que no pas la retina i la còclea.

Les figures, que són aquestes formes de llum i de so, se'ns apropen des d'un fons difús. No ocupen el seu propi espai, de sentit definit —no són figures de ficció—, sinó que provenen d'un espai indefinit, de contorns inabastables i de proporcions no del tot comprensibles, i ens surten al pas, fent-se presents, per uns instants, a les mateixes sales i passadissos que el visitant recorre. Unes figures enigmàtiques que es dibuixen en la penombra (i aviat s'hi perden de nou), que no podem saber què diuen, què fan, però podem pensar què *ens* diuen, què *ens* fan —i què els fem—, al lloc i en el moment que comparteixen amb nosaltres. Potser no poden tenir cap altre sentit que el que els correspon a cada escena compartida, imprevista i present.

Les formes en moviment ens surten al pas, i pot ser que ens sentim inclinats a seguir-les, a endinsar-nos —a perdre'ns, i tot sembla indicar-ho— dins l'espai del qual provenen. Però aquest espai és massa vast, massa complex; o potser és, simplement, una mica absurd: sobrepassa la imaginació i la memòria. El bon sentit musical i visual aviat el descarten com a ocurrència, com a mer experiment en el millor dels casos. Per seguir avançant, cal baixar la guàrdia i deixar de banda el bon sentit: recórrer aquests espais amb l'expectativa i la inconsciència (i el punt d'angoixa) amb què es recorre un laberint.

The lightforms and soundforms of this exhibition are forms in movement. They are not harmonic architecture of the musical type, nor are they chromatic, lineal constructions of the pictorial type. They are figures that we see briefly, like a glance in the street. Forms that imagination and memory grasp much more firmly than the eyes or ears.

The figures that are the lightforms and soundforms approach us from a diffuse background. They do not occupy their own space, in a defined sense —they are not fictional figures—, but rather they come from an undefined space, with unreachable outlines and proportions that cannot be fully understood, and they open the path for us, making themselves apparent for a few moments, to the same rooms and corridors that the visitor goes through. Enigmatic figures that draw themselves into the half-light (and soon get lost again); we cannot know what they are saying, what they are doing, but we can think about what they are saying to us, what they are doing to us —and what we are doing to them—, in the space and time that they share with us. Maybe they can have no other meaning than that which corresponds to each individual scene shared, unexpected and present.

The shapes in motion lead the way, and perhaps make us feel inclined to follow them, to immerse ourselves —to get lost, as everything seems to indicate— in the space that they are coming from. But this space is too vast, too complex; or perhaps it is simply just a little absurd: it exceeds imagination and memory. Good musical and visual sense soon discard the space as a simple occurrence, as a mere experiment in the best of cases. To continue moving forward we need to lower our guard, leave the realm of good sense: go through these spaces with the same expectation and unconsciousness (with an element of distress) that we experience when going through a maze.

Aquesta peça musical és la meva darrera incursió en un nou tipus de música *Ambient*.

L'arquitecte Asif Khan es va posar en contacte amb mi i va demanar-me una peça musical pel Pavelló Britànic de l'Exposició Universal d'enguany, que tindria lloc a Astana, Kazakhstan.

Les tècniques compositives utilitzades en aquesta ocasió són tradicionals i a la vegada contemporànies. D'una banda prenc decisions sobre els sons, el mode i la melodia, en bona mesura com han fet els compositors durant segles. Però també utilitzo diferents tipus novedosos de software, que he anat desenvolupant durant dècades (recentment en col·laboració amb Peter Chilvers).

En lloc d'especificar un conjunt determinat de relacions harmòniques i rítmiques, com es faria a una composició musical convencional, aquestes peces es basen en una sèrie de normes algorísmiques que governen el funcionament de cada element de la composició. Pot haver-hi, per exemple, diverses frases recurrents, de poques notes cadascuna, però que es veuen modificades per algorismes amb indicacions del tipus «toca només el 75% de les notes» o «puja la nota una octava el 25% de les vegades» o «allarga la nota un lapse d'entre 1 i 6 segons el 50% de les vegades». En una peça així, hi pot haver de dotze a vint canals que estan patint modificacions d'aquest tipus, de manera que la composició resultant canvia a cada interpretació.

Per tant, en la seva versió purament generativa, la peça és diferent a cada execució. El que he estat assajant darrerament, però, és seleccionar aquí i allà aquells fragments d'interpretacions concretes que m'han agradat especialment i «congelar» les normes en aquelles seccions, que es converteixen així en trams fixats que es

repeteixen a cada execució. L'enregistrament que sents en aquesta instal·lació està tot ell «congelat»... així que, malgrat que ha estat generat a partir de diverses iteracions de la peça (centenars), està congelat en una peça fixada. Bé, això no és del tot cert: encara hi ha alguns elements atmosfèrics que floten lliurement i es reconfiguren cada cop que la peça torna a sonar.

Després d'haver-me interessat durant molt de temps per les possibilitats «pictòriques» de la música gravada (possibilitats que exploro a la música *Ambient*), ara m'interesso cada cop més per les seves possibilitats escoltòriques. Aquesta peça, com altres que he fet recentment, utilitza múltiples canals. La música esdevé així tridimensional, un esdeveniment que té lloc a l'espai, tant com en el temps.

Brian Eno

This piece of music is my latest excursion into a new kind of Ambient Music.

I was approached by the architect Asif Khan to make a piece of music for the British Pavilion at this year's World Expo, to be held in Astana, Kazakhstan.

The compositional techniques used here are both traditional and contemporary. On the one hand I make choices about sound and mode and melody much like every composer has done for centuries. But I also use various new forms of software that I have been developing (lately in tandem with Peter Chilvers) over the last few decades.

Instead of specifying a precise set of harmonic and rhythmic relationships as one might in a normal musical composition, these pieces are based round a set of algorithmic rules which govern the operation of each element in the composition. So for example there might be several recurring phrases of a few notes each, but each phrase is modified by algorithms which say things like 'only play 75% of the notes' or 'raise a note by an octave 25% of the time' or 'delay a note by an interval between 1 and 6 seconds 50% of the time'. In a piece like this one, there might be a dozen or twenty channels of sound that are being modified in these ways, so the resulting composition changes on each performance.

In its purely generative form the piece would therefore be different on every performance. What I've been doing recently though is to cherry-pick those sections of performances that I particularly like and to 'freeze' the rules in place - so that that section becomes a fixed 'chunk' and repeats itself on each performance. The recording you hear in this installation is all 'frozen'...so although it was

generated out of several (hundred) iterations of the piece I have now frozen it into a fixed piece. Well, this isn't entirely true: there are still some atmospheric elements in the piece which float freely within it and reconfigure differently as the piece plays.

Having been interested for a long time in the 'painterly' possibilities of recorded music (possibilities I explored in Ambient Music) I am now increasingly interested in its sculptural possibilities. This piece, and others I've made recently, use multiple channels. The music becomes 3-dimensional, an event in *space* as well as an event in time.

Brian Eno

També anomenades per l'artista *Light Music*, les *Light Boxes* utilitzen tecnologia LED per produir una progressió lenta entre diferents formacions de color, que Eno anomena «*coloursapes*» («paisatges de color»).

Aquesta és una de les línies de treball que ha mantingut viva durant més de 40 anys, fruit, en part, de la seva col·laboració amb Peter Schmidt. Segons relata Christopher Scoates, els dos artistes experimentaven, a finals dels setanta, sobre un quadre de Schmidt amb un gran cercle vermell al mig, envoltat de filigranes de colors vius. Van assajar d'il·luminar-lo amb un sistema rudimentari que passava gradualment d'un color primari a un altre.

Eno va descriure el resultat com una «pintura animada» que tenia un «efecte fascinator: a mesura que els colors canviaven, el gran cercle central passava lentament del vermell intens al negre profund i al violeta, alhora que els detalls intrincats del voltant apareixien i desapareixien. La tela prenia vida i es feia profundament tridimensional». En aquesta ocasió, les *Light Boxes* es presenten acompanyades d'una música que Eno ha concebut com un complement de *New Space Music*. La intenció és que la música de les *Light Boxes* se sumi a la que arriba al primer pis des del claustre, i que generi una nova escolta (una mena de comentari musical) de la peça que el visitant ja ha pogut sentir a la planta baixa.

“(…) Tinc la impressió que he intentat alentir la música, per tal que s'apropés a la pintura, i animar les pintures, per tal que s'assemblessin a la música... amb l'esperança que les dues activitats es trobessin i fonguessin a mig camí.”

Light Boxes use LED technology to produce a slow progression between different formations of colour, which Eno calls 'coloursapes'.

This is one of the lines of work that he has kept alive for over 40 years, and it is partly born from his collaboration with Peter Schmidt. According to Christopher Scoates, both artists were experimenting in the late 70s on one of Schmidt's pictures, with a large red circle in the middle, surrounded by brightly coloured watermarks. They practised lighting it with a rudimentary system that gradually went from one primary colour to another.

Eno described the result as an “animated painting” in which “the effect was spellbinding: as the colours changed, the big circle in the centre would move slowly from intense hot red to deep black to violet, and the different details in the intricate surround would appear and disappear in turn. The whole canvas became alive and deeply three-dimensional”. On this occasion, *Light Boxes* are presented with music, which Eno has created as a complement to *New Space Music*. The intention is for the music of the *Light Boxes* to be added to what is found on the first floor above the cloister, generating a new type of listening (a kind of musical commentary) with the piece, which the visitor has already been able to feel on the ground floor.

“(…) it seems to me I've been trying to slow music down so it became more like painting, and to animate paintings so that they became more like music... in the hope that the two activities would meet and fuse in the middle.”

BRIAN ENO

LIGHT BOXES

Brian Eno ha mantingut una sèrie ordenada i datada de llibretes, gairebé des de l'adolescència, que recullen indistintament aspectes personals i de treball. A través d'escrits, dibuixos i diagrames realitzats amb una grafia polida i discreta, aquestes pàgines permeten seguir l'itinerari íntim, els temptejos inicials, les variacions descartades i el desenvolupament al llarg dels anys de les seves idees i els seus treballs, tant musicals com artístics.

Les llibretes no han estat mai publicades, més enllà de reproduccions molt parcials. Eno les concep com una mena de bancs d'idees.

“Em dic una vegada i una altra que els guardo per quan se m'acabin les idees. I encara estic esperant!”

Brian Eno has been keeping a series of dated and organised notebooks since his mid-teens, which contain both aspects of his personal and working life. Through quotes, sketches and diagrams executed with a neat and discrete handwriting, these pages enable us to follow an intimate journey, his initial steps, the disregarded variations and the development throughout the years of his ideas and projects, both musical and artistic.

The notebooks have never been published before, apart from some partial reproductions. Eno conceives his own notebooks as a bank of ideas.

“I keep tinkering I will save them for when I run out of ideas. And I'm still waiting!”

Aquesta és una instal·lació generativa, tant pel que fa a les imatges com a la música. Això vol dir que Eno no ha creat directament cadascuna de les configuracions visuals i cada frase i harmonia musicals, sinó, sobre la base d'un fons de formes i de sons prefixats, tot un seguit d'instruccions que, implementades per un ordinador, determinen la seva combinació i successió al llarg del temps.

El nombre de combinacions possibles és immens i, perquè les instruccions que segueix l'ordinador tinguin un cert grau d'aleatorietat, l'artista no pot preveure en detall quina serà l'evolució, en cada cas, de la peça. Segons el càlcul del mateix Eno, i tal com indica el nom de la instal·lació, el nombre d'iteracions necessàries perquè una configuració determinada arribi a repetir-se gira al voltant dels 77 milions.

En una entrevista recent explica: «Crea coses que estan més enllà del meu gust. Això és el que m'agrada d'aquesta peça: el meu gust té uns certs topalls, hi ha uns certs límits en el meu gust, i aquesta peça sovint opera més enllà d'aquests límits».

"[...] *77 Million Paintings* és una peça inacabable, malgrat ser un projecte plenament finalitzat. Aquesta és una distinció interessant, certa gairebé en tot l'art generatiu. "

This is a generative installation, with respect to both the images and the music. This means that Eno has not directly created each of the visual configurations, musical phrases and harmonies, but rather, on the basis of a collection of prefixed shapes and sounds, what he has created is a series of instructions that, implemented by a computer, determine their combination and succession over time.

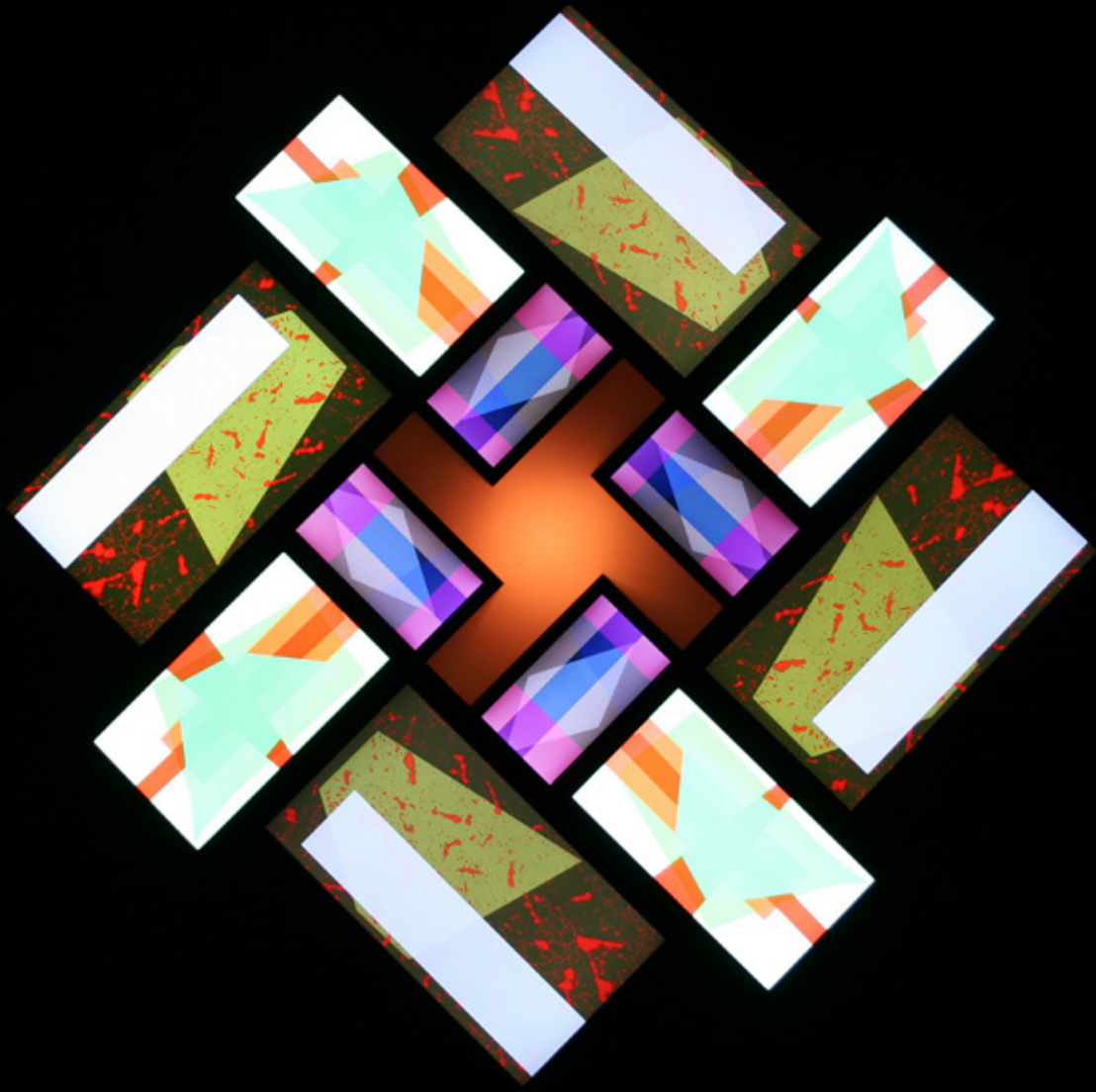
Due to the fact that the number of possible combinations is immense, and because the instructions that the computer follows have a certain degree of randomness, the artist cannot predict in detail how the piece will evolve in each case. According to Eno's calculations, and as the name indicates, the number of iterations needed for a determined configuration to repeat itself is 77 million.

In a recent interview, he explains that "it creates things that are beyond my taste. This is what I like about it: my taste has a certain boundary to it, there is a certain edge to my taste, and this thing often works outside of that edge."

"[...] *77 Million Paintings* is an unfinishable piece although it is a fully completed project. This is an interesting distinction and true of almost all generative art."

BRIAN ENO

77 MILLION PAINTINGS

Creades en col·laboració amb Peter Chilvers, aquestes aplicacions per a iPad són a la vegada un instrument, una peça artística i un àlbum musical.

Permeten, mitjançant una interfície molt simple, generar gestos musicals, als quals reacciona l'aplicació i els prolonga. D'altra banda, també és possible enretirar-se i deixar treballar el sistema, i escoltar aquest mecanisme com un àlbum de música generativa.

"Bloom és una màquina musical sense fi, una caixa de música del segle XXI. Pots tocar-la, o pots mirar com toca per si sola."

"Trope demostra que la música generativa, una de les formes més noves del *sonema*, abasta una àmplia paleta emotiva."

"Scape crea una música que pensa per si mateixa."

Created in collaboration with Peter Chilvers, these iPad apps are simultaneously an instrument, a piece of art and a musical album.

Through a very simple interface, they allow the user to generate musical gestures, which the app reacts to and prolongs. It is also possible to move back and let the system work, listening to the mechanisms as a generative musical album.

"Bloom is an endless music machine, a music box for the 21st Century. You can play it, or you can watch it play itself."

"Trope shows that generative music, as one of the newest forms of sonema, can draw on a broad palette of moods."

"Scape makes music that thinks for itself."

A la pantalla del balcó, visible des del carrer, hi presentem els textos de tota la col·lecció d'*Oblique Strategies* recollides a la pila de targetes que Brian Eno i Peter Schmidt van publicar per primera vegada el 1975 (des d'aleshores se n'han fet cinc edicions). Aquesta col·lecció de consells o estratègies va ser concebuda com una eina per estimular, enriquir o desbloquejar el procés creatiu. Arribat a un punt de dubte o d'estancament, es tracta de triar-ne una a l'atzar i de seguir el seu consell.

Eno escriu: «Les *Oblique Strategies* van sorgir del fet de trobar-me en algunes situacions de treball en què el pànic del moment —sobretot en estudis de gravació— tendia a fer-me oblidar massa aviat que hi havia altres maneres de treballar, que hi havia formes tangencials d'afrontar les dificultats que, en molts sentits, eren més interessants que no pas l'aproximació directa». La primera *strategy* que Eno va escriure explica, tal vegada, el sentit darrer de tota la col·lecció: «respecta l'error com una intenció oculta». A la presentació que en fem a la pantalla del balcó, les diverses frases se succeeixen cada mitja hora.

“Art és quelcom que esdevé, un procés, no una qualitat,
i tota mena de coses poden fer que s'esdevingui”

On the balcony, visible from the street, we present the texts of the full *Oblique Strategies* collection, contained in the pile of cards that Brian Eno and Peter Schmidt published for the first time in 1975 (since then five editions have been published). This collection of advice and strategies was conceived as a tool for stimulating, enhancing or unblocking the creative process. Once you reach a point of doubt or stagnation, you need to choose one at random and follow the advice.

Eno writes: “*Oblique Strategies* evolved from me being in a number of working situations when the panic of the situation —particularly in studios— tended to make me quickly forget that there were others ways of working and that there were tangential ways of attacking problems that were in many senses more interesting than the direct head-on approach.” The first *strategy* that Eno wrote perhaps explains the meaning behind the entire collection: “Honor thy error as a hidden intention.” In the presentation shown on the balcony screen, the different phrases change every half hour.

“Art is something that happens, a process, not a quality,
and all sorts of things can make it happen”

A black and white photograph of a hand holding a white card. The hand is positioned on the left side of the frame, with the thumb and index finger gripping the edge of the card. The card is rectangular with rounded corners and is held against a dark, solid background. The text on the card is centered and reads: "Discover the recipes you are using and abandon them".

Discover the recipes you are using and
abandon them

La música *Ambient* (terme creat pel mateix Brian Eno) està pensada per ser una presència musical constant en un espai determinat, que no hi ocupa necessàriament un segon pla, sinó una pluralitat de plans possibles, des del primer, en què l'escoltem com una peça de música convencional, fins al darrer, en què la ignorem completament. La música *Ambient* ha de resistir com cap altra les fluctuacions de la nostra atenció. Si no hi parem esment, no ha de ser molesta; si ens hi fixem, ha de ser interessant. Això la fa adequada per sonar als espais d'espera d'un aeroport. A més, portar-la a aquest espai vincula *Reflection* amb un dels seus antecedents més cèlebres, *Music for Airports*, del 1978. Eno escriu a les notes de l'àlbum: «*Reflection* és el més recent dels meus experiments amb l'*Ambient*, i el més sofisticat fins ara. La meva intenció original amb la música *Ambient* era fer una música sense fi, una música que seguís sonant tant de temps com volguessis. També volia que aquesta música es desenvolupés de maneres sempre diferents —que fos com seure a la vora d'un riu: és sempre el mateix riu, però canvia constantment—. Tanmateix, els enregistraments —en vinil, en casset o en CD— estan limitats en el temps i tornen a sonar de manera idèntica cada cop que els escoltes. Així, doncs, en el passat estava limitat a crear els sistemes que fan la música, i a continuació a enregistrar trenta minuts o una hora d'aquesta música per poder publicar-la. *Reflection* és així en el seu format d'àlbum —en vinil o en CD—. Però l'app que produeix *Reflection* no està restringida: crea una versió sense fi i sempre canviant d'aquesta peça musical».

“*Reflection* es diu així perquè trobo que em fa reflexionar. Em fa reconsiderar les coses.”

Ambient music (a term coined by Brian Eno himself) is designed to be a constant musical presence in a determined space, occupying it not necessarily in the background, but on a plurality of possible planes, from the foreground, where we would listen to a conventional piece of music, to the very background, where we would ignore it completely. *Ambient* music needs to resist the fluctuations of our attention just like everything else. If we are not paying attention it needs to not be annoying, and if we are then it needs to be interesting. This makes it suitable for playing in the waiting spaces of an airport. Furthermore, bringing it to this space links *Reflection* to one of his most famous albums, *Music for Airports*, in 1978. Eno writes in the album notes: *Reflection* is the most recent of my *Ambient* experiments and represents the most sophisticated of them so far. My original intention with *Ambient* music was to make endless music, music that would be there as long as you wanted it to be. I wanted also that this music would unfold differently all the time —‘like sitting by a river’: it’s always the same river, but it’s always changing—. But recordings —whether vinyl, cassette or CD— are limited in length, and replay identically each time you listen to them. So in the past I was limited to making the systems which make the music, but then recording 30 minutes or an hour and releasing that. *Reflection* in its album form —on vinyl or CD— is like this. But the app by which *Reflection* is produced is not restricted: it creates an endless and endlessly changing version of the piece of music.”

“*Reflection* is so called because I find it makes me think back. It makes me think things over.”

Direcció / Director ● Jaume Reus

Exposicions / Exhibitions ● Coordinació General / General
Coordination – Fina Duran Riu ● Assistent de Coordinació /
Coordination Assistant – Silja Pálmarsdóttir ● Edicions /
Publications – Cinta Massip ● Direcció Tècnica – Xavier Roca

Activitats / Activities ● Coordinació General / General
Coordination – Marta Garcia ● Àrea Tècnica / Technical
Coordinator – Eulàlia Garcia

Administració / Administration ● Responsable de Gestió /
Administrative Manager – Cristina Güell ● Àrea d'Exposicions /
Exhibition Coordinators – Mònica Garcia Bo ● Secretaria
de Direcció / Director's Assistant – Chus Couso

Comunicació / Communication ● Coordinació General / General
Coordination – Jordi Miras Llopart ● Web i Xarxes Socials /
Internet and Social Networks – Luis Villalón Camacho ● Difusió /
Press – Juanjo Gutiérrez

Brian Eno Lightforms / Soundforms

13.06 – 01.10.2017

Exposició produïda per / Exhibition produced by Arts Santa
Mònica, 2017 ● En el marc de / In the framework of Sónar+D

Comissari / Curator – Lluís Nacenta ● Assistent de comissariat /
Assistant Curator – Maria Fallada ● Disseny Gràfic / Graphic
Design – todojunto.net ● Disseny d'exposició / Exhibition Design –
Espai E ● Fusteria / Carpentry – Puigdemívol ● Muntatge /
Assembly – Gami Scp & Lumen.

© ⓘ ⓘ dels textos / of the texts – Lluís Nacenta ● © del text / of
the text (pp. 4-7) i de les citacions / of the quotations – Brian Eno ●
© de les obres / of the Works – Brian Eno ● © de les fotografies /
of the photographs – Paul Stolper Gallery (pp. 10-11), Nick
Robertson @ Wordsalad (pp. 16-17), Todojunto (pp. 22-23) ●
© d'aquesta edició / of this edition – Arts Santa Mònica.

13.06

01.10.2017

Arts Santa Mònica
Centre de la creativitat

La Rambla, 7, 08002 Barcelona • T 935 671 110 • artssantamonica.gencat.cat
Entrada lliure • de dimarts a dissabte, d'11 h a 21 h — diumenges i festius, d'11 h a 17 h — dilluns tancat •
Visites guiades sense inscripció prèvia • dissabtes a les 18 h i diumenges a les 12 h • Grups • Contacte •
T 935 671 110 • coordinacioasm@magmaultura.net

Admission free • Tuesday to Saturday 11am To 9pm — Sunday and holidays, 11am To 5pm — closed on
Monday • Guided tours, no booking necessary • Saturdays at 6pm and Sundays at 12pm • Groups • Call
T 935 671 110 • coordinacioasm@magmaultura.net

Col·laboren:

B 15210-2017